

TCOP og undersøgelser

Merete Dekkers, ergoterapeut,
cand.scient.san

-
- Top – Bund
gerne hænge sammen
  - Aktivitet
bliver indlysende efterhånden
  - Det centrale
aktivitet og aktivitetsanalyse

-
- Den enkle, ”det ved vi jo alle”-viden ikke eksisterende
  - Undersøgelser
  - Sprog om aktivitet
  - TCOP
bund og top

TCOP

(Taxonomic code of occupational performance)
Taksonomi for aktivitetsudøvelse

- Betydningsfuld aktivitet
- Aktivitet
- Opgave
- Handling
- Viljestyrede bevægelser eller psykiske processer

(Polatajko, 2004, 2006)

Merete Dekkers, ergoterapeut,
cand.scient.san

-
- **Betydningsfuld aktivitet (occupation)** – en aktivitet eller række af aktiviteter, der udøves med en vis regelmæssighed, som giver struktur, værdi og mening for individet og kulturen
  - **Aktivitet** – en række opgaver med et bestemt slutpunkt eller formål, som er større end hver enkelt opgave, der indgår i aktiviteten
  - **Opgave** – en række handlinger med et bestemt slutmål (en del af en aktivitet)
  - **Handling** – en række viljesmæssige bevægelser (gribe, holde, trække, vende)
  - **Viljestyret bevægelse eller psykisk proces** – en simpel viljestyret bevægelse eller mental aktivering

Fra: Hagedorn, R. Tools for practice in occupational therapy. Edinburgh: Churchill Livingstone, 2000.

Box 3.2 Hierarchical taxonomies of human occupation						
<i>Levine & Brayley</i>	<i>Christiansen & Baum</i>	<i>Hagedorn</i>	<i>Johnson</i>	<i>Kielhofner</i>	<i>Haglund & Henriksson</i>	<i>Golledge</i>
Roles	Self-identity Roles	Roles	Roles	Occupations	— Occupations	—
	Occupations	Occupations		Roles Routines Habits	Activities	Occupations
Tasks	Tasks	Activities	Activities	Tasks	Action sequence	Purposeful activity
Activities	Actions	Tasks	Tasks	—	Actions	
	Abilities	Performance units	Skills	Skills		Action

Hagedorns taksonomi (9 niveauer)

- Social roles
- Occupations
- Routines
- Activities
- Tasks
- Task stages
- Performance units
- Actions – interactions – reactions
- Skill components

Om taksonomier

(Christiansen, Baum, Bass-Haugen, 2005)

- Hvis forskere vil studere, sammenligne og forstå hverdagsaktiviteter, så må brugbare metoder til at klassificere dem udvikles
- En taksonomi hjælper til at identificere, navngive, gruppere, sammenligne karakteristika og finde forskelle vedr. det fænomen, der studeres

-
- Officielle taksonomier vedr. "occupation" omhandler professioner, stilling/arbejde
  - Taksonomier i biologi og medicin drejer sig om nødvendige evner (abilities) og færdigheder (skills), ofte benævnt funktioner (functions)
  - En taksonomi for aktivitetsudøvelse skal inkludere menneskelige faktorer (abilities and skills) + krav, som opgaven stiller + omgivelsesmæssige faktorer

Om TCOP

(Polatajko et al, 2004)

- Ordet occupation var væk fra litteraturen fra 40'erne til 80'erne (brugte aktivitet). Derefter brugt igen, men som værende al menneskelig aktivitet uanset kompleksitetsniveau
- Ergoterapeuters interesse i menneskelig aktivitet omfatter mange niveauer (fra en enkelt ledbevægelse til integration af en person på en arbejdsplads)

-
- Altså ikke kun bruge en enkelt term
  - Ønske om en klar og enkel differentiering af niveauer og deres indbyrdes relation

Kriterier for taksonomien

- Skulle være observerbare fænomener – fordi ”occupation” er usynlig indtil det udføres – og det er vanskeligt at klassificere det usete
- Ordene ”occupation” og ”activity” er ikke synonyme, og ”activity” skulle placeres mellem ”occupation” og ”task” – fordi ordet aktivitet er mere end en opgave og mindre end occupation
- Kun vilde aktiviteter – reflekser ikke en aktivitet
- Fra det simple til det komplekse – deri ligger niveauerne

-
- Studie blandt 20 ergoterapeuter af validitet (2006)
  - Der kunne stadig være bøvl med kategorierne handling, opgave og aktivitet
  - Den oprindelige TCOP havde 7 trin – nu 5 trin (2007)

Hvad skal undersøges?

- Person: **undersøgelse**
- Aktivitet: aktivitetsanalyse
- Omgivelser: **undersøgelse**

- Hver for sig eller i kombinationer

Skal vi da have så mange undersøgelsesredskaber?

- Reliable, valide og brugbare
- Kvantitative (ofte på ordinalskalaer) og kvalitative
- Kan bruges til mange klientgrupper eller til specifikke grupper
- Med få eller mange detaljer
- Undersøgelser, der dækker hele spekteret fra bund til top (TCOP)

Hvis vi mener, at vi som ergoterapeuter har særligt meget forstand på aktivitet

- så kunne vi jo også blive gode til at udtrykke os på TCOP- niveauer
- så kunne det være interessant at se på, hvilke niveauer, der undersøges på i de forskellige undersøgelsesredskaber
- så kunne det være interessant at se, om vi har eller bruger de undersøgelsesredskaber, der er behov for
- så kunne vi også præcist gå efter at undersøge på et eller flere niveauer af aktivitet hos vores klienter/patienter
- så kunne vi også analysere præcist på hvilket niveau det går galt for vores klienter og patienter

Ledmåler. Jamar dynamometer. Purdue Pegboard.

- Tester en persons ledbevægelighed
- Tester en persons muskelkraft
- Tester en persons finkoordination
- Der undersøges på niveau:
viljestyrede bevægelser eller psykiske
processer

AMPS

- Tester en persons motoriske og procesfærdigheder under udførelse af meningsfulde aktiviteter
- Der undersøges/scores på niveau: **handling** (skill / færdighed) under udførelse af opgave (task / opgave)

Aktivitetstjekliste

- Hvad klienten kan/ikke kan inden for PADL eller IADL
- Der undersøges/scores på niveau: **opgave**

ADL-taxonomien

- Hvad klienten kan/ikke kan udføre af basisaktiviteter og delaktiviteter (redskabets navne)
- Der undersøges/scores på niveau: **opgave** (delaktiviteter) og samles til **aktivitet** (basisaktiviteter)

MOHOST

Screening af:	Der undersøges/scores på:
Motivation for aktivitet	viljestyrede bevægelser/psykiske processer
Aktivitetsmønstre	viljestyrede bevægelser/psykiske processer
Kommunikations- og interaktionsfærdigheder	handling
Processuelle færdigheder	handling
Motoriske færdigheder	handling
Omgivelser specifikt	noget der ikke er inkluderet i taksonomien

- Man kan ikke være sikker på at undersøge på niveauet: betydningsfuld aktivitet, da den aktivitet, der evt. skal observeres i MOHOST ikke behøver at være valgt af og betydningsfuld for klienten

OQ-spørgeskema

- Egen angivelse af aktivitet hver halve time + bedømmelse af aktivitetsklasse, interesse, vigtighed og udførelsessevne
- Der undersøges på niveau: **aktivitet** og **betydningsfuld aktivitet**

Den tillempede interessecheckliste

- En persons interessemønster.
Interesseniveau de sidste 10 år, det sidste år, for tiden, ønske for fremtiden
- Der undersøges/scores på niveau:
betydningsfuld aktivitet

Litteratur om taksonomi

- (1) Christiansen C, Baum CM, Bass-Haugen J. Occupational therapy: performance, participation, and well-being. 3rd ed. Thorofare, NJ: Slack; 2005.
- (2) Hagedorn R. Tools for practice in occupational therapy: a structured approach to core skills and processes. Edinburgh: Churchill Livingstone; 2000.
- (3) Polatajko HJ, Davis JA, Hobson SJ, Landry JE, Mandich A, Street SL, et al. Meeting the responsibility that comes with the privilege: introducing a taxonomic code for understanding occupation. Can J Occup Ther. 2004 Dec;71(5):261-8.
- (4) Creek J. Meeting the responsibility that comes with the privilege: introducing a taxonomic code for understanding occupation. Can J Occup Ther. 2005 Apr;72(2):125; author reply 125-6.
- (5) Eva G, Paley J. Meeting the responsibility that comes with the privilege: introducing a taxonomic code for understanding occupation. Can J Occup Ther. 2005 Jun;72(3):189; author reply 190-1.
- (6) Townsend E, Polatajko HJ. Menneskelig aktivitet II: en ergoterapeutisk vision om sundhed, trivsel og retfærdighed muliggjort gennem betydningsfulde aktiviteter. København: Munksgaard Danmark; 2008.
- (7) Townsend E, Polatajko HJ. Enabling Occupation II: Advancing an Occupational Therapy Vision of Health, Well-Being and Justice through Occupation. Ottawa: CAOT Publications ACE; 2007.
- (8) Zimmerman D, Purdie L, Davis J, Polatajko H. Examining the face validity of the taxonomic code of occupational performance. Presented at the Thelma Cardwell research day, Faculty of Medicine, University of Toronto, ON, Canada. 2007; Available at: http://www.ot.utoronto.ca/research/research_day/documents/rd_06_proceedings.pdf. Accessed 10/11/2010.